

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња: мср Бојана Јаковљевић

Тема: *Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање*

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовао комисију 9. новембар 2020. године, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: др Татјана Пауновић , редовни професор за ужу научну област Англистичка лингвистика (30. децембар 2013), Филозофски факултет, Ниш – председник Комисије др Владо Делић , редовни професор за ужу научну област Телекомуникације и обрада сигнала (28. март 2013), Факултет техничких наука, Нови Сад – члан др Дејан Средојевић , ванредни професор за ужу научну област Српски језик и лингвистика (1. октобар 2017), Филозофски факултет, Нови Сад – члан др Маја Марковић , редовни професор за ужу научну област Англистика (28. децембар 2017), Филозофски факултет, Нови Сад – ментор
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Бојана (Милан) Јаковљевић
2.	Датум рођења, општина, држава: 6. фебруар 1985, Лозница, Република Србија
3.	Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Филозофски факултет у Новом Саду, Енглески језик и књижевност, мастер филолог – англиста (децембар 2009)
4.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2010. године, Докторске академске студије језика и књижевности
5.	Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:
6.	Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
ТЕМПОРАЛНЕ ОДЛИКЕ ГРАНИЧНИХ СЕГМЕНАТА ПРОЗОДИЈСКИХ ЈЕДИНИЦА У ЕНГЛЕСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ: КОРПУСНО ИСТРАЖИВАЊЕ	

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација *Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање* написана је на српском језику. Садржи 278 страна којима претходе *Кључна документацијска информација (Key Word Documentation)*, *Сажетак (Abstract)*, и *Садржај*. Текст дисертације организован је у 10 поглавља, којима претходи Предговор, а у коме кандидаткиња образлаже мотиве за писање докторске дисертације, те их доводи у везу с главним циљевима дисертације и могућностима примене добијених резултата. У тексту дисертације налази се 21 слика, 45 графикана, 189 табела, 193 библиографске јединице, и два додатка.

Структура докторске дисертације:

ПРЕДГОВОР: (1)

1. УВОД (3): 1.1. Предмет истраживања и кратак преглед литературе (4), 1.2. Циљеви истраживања (7), 1.3. Организација даљег излагања (8)

2. ПРОЗОДИЈСКЕ ОДЛИКЕ ЕНГЛЕСКОГ И СРПСКОГ ЈЕЗИКА (10): 2.1. Дескриптивни приступи проучавању прозодије (10), 2.1.1. Дескриптивни приступи проучавању прозодије у енглеском језику (11) 2.1.1.1. Акцент речи (11), 2.1.1.2. Ритам (14), 2.1.1.3. Интонација (18) 2.1.2. Дескриптивни приступи проучавању прозодије у српском језику (34), 2.1.2.1. Акцент речи (35), 2.1.2.2. Ритам (42), 2.1.2.3. Интонација (43), 2.2. Формални приступи проучавању прозодије (54), 2.2.1. Основне поставке формалних приступа проучавању прозодије (54), 2.2.1.1. Аутосегментална метричка фонологија и ТоБИ (54), 2.2.1.2. Прозодијска хијерархија (58), 2.2.2. Формални приступи проучавању прозодије у енглеском језику (64), 2.2.3. Формални приступи проучавању прозодије у српском језику (67)

3. ОДЛИКЕ ФИНАЛНОГ ДУЖЕЊА ГЛАСОВА (75): 3.1. Опште одлике финалног дужења (75), 3.2. Истраживања финалног дужења (77), 3.3. Финално дужење у енглеском језику (81), 3.4. Финално дужење у српском језику (84)

4. ПОНАШАЊЕ ПАУЗЕ НА ГРАНИЦАМА ПРОЗОДИЈСКИХ ЈЕДИНИЦА (87): 4.1. Теорије планирања говора и предиктори трајања паузе (88), 4.2. Паузе и финално дужење (93)

5. МЕТОДОЛОГИЈА ГЛАВНОГ ИСТРАЖИВАЊА (95): 5.1. Одабир испитаника (95), 5.2. Одабир корпуса (95), 5.3. Критеријуми мерења (97), 5.4. Критеријуми обраде података (104)

6. РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ФИНАЛНОГ ДУЖЕЊА ВОКАЛА (105): 6.1. Финално дужење вокала у енглеском језику (105), 6.1.1. Дужење ненаглашених вокала (105), 6.1.1.1. Дужење финалних ненаглашених вокала (105), 6.1.1.2. Дужење нефиналних ненаглашених вокала (108), 6.1.2. Дужење наглашених вокала (109), 6.1.2.1. Дужење нефиналних наглашених вокала (110), 6.1.2.2. Дужење финалних наглашених вокала (113), 6.1.3. Утицај положаја фокуса на финално дужење вокала (115), 6.1.4. Утицај интонације на финално дужење вокала (118), 6.1.5. Закључци о финалном дужењу вокала у енглеском језику (121), 6.2. Финално дужење вокала у српском језику (126), 6.2.1. Дужење ненаглашених вокала (127), 6.2.1.1. Дужење финалних ненаглашених вокала (127), 6.2.1.2. Дужење нефиналних ненаглашених вокала (129), 6.2.2. Дужење наглашених вокала (130), 6.2.2.1. Дужење нефиналних наглашених вокала (131), 6.2.2.2. Дужење финалних наглашених вокала (132), 6.2.3. Утицај положаја фокуса на финално дужење вокала (133), 6.2.4. Утицај природе акцента речи на финално дужење вокала (136), 6.2.5. Утицај интонације на финално дужење вокала (138), 6.2.6. Закључци о финалном дужењу вокала у српском језику (142), 6.3. Упоредна слика финалног дужења вокала у енглеском и српском језику (149)

7. РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ФИНАЛНОГ ДУЖЕЊА КОНСОНАНАТА (153): 7.1. Финално дужење консонаната у енглеском језику (153), 7.1.1. Дужење консонаната у одступу слога (153), 7.1.1.1. Дужење консонаната у одступу ненаглашених слогова (154), 7.1.1.2. Дужење консонаната у одступу наглашених слогова (158), 7.1.2. Дужење консонаната у наступу слога (162), 7.1.2.1. Дужење консонаната у наступу ненаглашених слогова (163), 7.1.2.2. Дужење консонаната у наступу наглашених слогова (164), 7.1.3. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната (169),

7.1.3.1. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната у одступу слога (170), 7.1.3.2. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната у наступу слога (172), 7.1.4. Утицај интонације на финално дужење консонаната (173), 7.1.4.1. Утицај интонације на финално дужење консонаната у одступу слога (174), 7.1.4.2. Утицај интонације на финално дужење консонаната у наступу слога (175), 7.1.5. Закључци о финалном дужењу консонаната у енглеском језику (176), 7.2. Финално дужење консонаната у српском језику (182), 7.2.1. Дужење консонаната у одступу слога (183), 7.2.1.1. Дужење консонаната у одступу ненаглашених слогова (183), 7.2.1.2. Дужење консонаната у одступу наглашених слогова (187), 7.2.2. Дужење консонаната у наступу слога (190), 7.2.2.1. Дужење консонаната у наступу ненаглашених слогова (190), 7.2.2.2. Дужење консонаната у наступу наглашених слогова (192), 7.2.3. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната (195), 7.2.3.1. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната у одступу слога (196), 7.2.3.2. Утицај положаја фокуса на финално дужење консонаната у наступу слога (198), 7.2.4. Утицај природе акцента речи на финално дужење консонаната (199), 7.2.5. Утицај интонације на финално дужење консонаната (201), 7.2.5.1. Утицај интонације на финално дужење консонаната у одступу слога (202), 7.2.5.2. Утицај интонације на финално дужење консонаната у наступу слога (203), 7.2.6. Закључи о финалном дужењу консонаната у српском језику (204), 7.3. Упоредна слика финалног дужења консонаната у енглеском и српском језику (209)

8. АНАЛИЗА ПАУЗЕ НА ГРАНИЦАМА ПРОЗОДИЈСКИХ ЈЕДИНИЦА (215): 8.1. Методологија (215), 8.2. Анализа паузе на границама прозодијских јединица у енглеском језику (216), 8.2.1. Предиктори трајања паузе у енглеском језику (217), 8.2.2. Паузе и финално дужење у енглеском језику (218), 8.3. Анализа паузе на границама прозодијских јединица у српском језику (219), 8.3.1. Предиктори трајања паузе у српском језику (220), 8.3.2. Паузе и финално дужење у српском језику (221), 8.4. Упоредна слика анализе паузе на границама прозодијских јединица у енглеском и српском језику (222)

9. ТЕСТИРАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА (225): 9.1. Методологија (225), 9.1.1. Одабир испитаника (225), 9.1.2. Одабир корпуса (226), 9.1.3. Критеријуми мерења и обраде података (228), 9.2. Тестирање резултата истраживања у енглеском језику (230), 9.2.1. Тестирање одлика финалног дужења у енглеском језику (230), 9.2.2. Тестирање утицаја паузе на финално дужење у енглеском језику (232), 9.2.3. Тестирање предиктора трајања паузе у енглеском језику (234), 9.2.4. Закључак тестирања резултата истраживања у енглеском језику (238), 9.3. Тестирање резултата истраживања у српском језику (240), 9.3.1. Тестирање одлика финалног дужења у српском језику (240), 9.3.2. Тестирање утицаја паузе на финално дужење у српском језику (243), 9.3.3. Тестирање предиктора трајања паузе у српском језику (245), 9.3.4. Закључак тестирања резултата истраживања у српском језику (248), 9.4. Упоредна слика тестирања резултата истраживања у енглеском и српском језику (250)

10. ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА (254): 10.1. Рекапитулација (254), 10.2. Примена резултата истраживања (262)

Литература (266)

Додатак 1: Подаци о главним испитаницима у енглеском и српском језику (278)

Додатак 2: Подаци о контролним испитаницима у енглеском и српском језику (278)

Докторска дисертација написана је у складу са дефинисаним правилима која се примењују на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У Предговору дисертације, кандидаткиња даје сажету, општу слику прозодијских одлика интонацијских фраза у енглеском и српском језику, базирајући се пре свега на маркирање прозодијске речи пред границом интонацијске фразе. Полазећи од чињенице да је финални информациони фокус у енглеском језику првенствено маркиран висином основног тона, који у српском језику код силазне интонације изостаје, кандидаткиња полази од претпоставке да се одсуство проминентности основног тона у српском језику компензује темпоралним одликама на фокализованим речима пред границом интонацијске фразе, односно већим степеном и опсегом финалног дужења. Такође, будући да је процес финалног дужења у српском језику још увек недовољно испитан, кандидаткиња наводи да би опсежније истраживање овог процеса допринело како даљим истраживањима прозодије говора у српском језику, тако и њиховој примени у техничким наукама, првенствено у синтези говора.

У уводном делу дисертације, детаније је описан главни предмет истраживања, односно процес финалног дужења, а затим и понашање пауза на границама интонацијских целина, као и преглед релевантне литературе. Следи детаљан опис циљева истраживања, које је по природи корпусно, као и организација даљег излагања. У том смислу, као главни циљеви истраживања наводе се утврђивање степена и опсега финалног дужења у енглеском и српском језику, однос процеса финалног дужења и трајања наредне паузе, као и одређивање предиктора трајања пауза у енглеском и српском језику.

У другом поглављу дисертације дат је детаљан приказ прозодијских одлика енглеског и српског језика, сагледан најпре из угла дескриптивних, а затим и формалних приступа проучавању прозодије. У случају дескриптивних приступа, фокус је на акценту ортографских лексичких речи, ритму, и интонацији. Код формалних приступа, кандидаткиња даје основе *аутосегменталне метричке фонологије*, базирајући се на анотацију контуре основног тона ТоБИ (енг. *ToBI*) и прозодијску хијерархију, која јој у експерименталној анализи, односно приликом мерења говорних корпуса, служи као основ за дефинисање прозодијских речи и интонацијских фраза у енглеском и српском језику. Пажња је посебно посвећена одликама клитизације у енглеском и српском језику, односно утврђивању граница прозодијских речи, а затим и одређивању граница интонацијских фраза, како на основу клитизације у српском језику тако и на основу универзалних акустичких показатеља граница интонацијских фраза.

У трећем поглављу дисертације дата је теоријска поставка процеса финалног дужења, затим преглед одлика финалног дужења у већем броју прозодијски различитих језика, из чега су изведене опште одлике датог процеса, односно одлике заједничке за све до сада анализиране језике. Међу најважнијим одликама, кандидаткиња издваја да је процес финалног дужења највећи у рими финалног слога прозодијске речи, да је углавном већи пред паузом, као и да расте са јачином прозодијске границе у оквиру прозодијске хијерархије. Следи преглед истраживања финалног дужења у енглеском и српском језику. На основу студија заснованих на енглеском језику, кандидаткиња уочава велику варијабилност у саопштеним резултатима, првенствено по питању опсега дужења. У неколицини истраживања у српском језику, дата је искључиво анализа финалног дужења вокала, док се варијабилност првенствено види у степену дужења вокала у финалном ненаглашеном, односно нефиналном наглашеном слогу.

У четвртном поглављу дате су особине анализе пауза на границама интонацијских фраза. У том смислу, посебна пажња посвећена је предикторима трајања пауза, односно хипотезама које заговарају мишљење да трајање паузе зависи од одлика претходне интонацијске фразе, док друге наглашавају значај наредне интонацијске фразе. Такође, покреће се и питање да ли трајање пауза зависи од синтаксичке или прозодијске сложености датог конституента. Кандидаткиња посебну пажњу посвећује савременим хипотезама/теоријама прозодијског планарирања говора, које накнадно тестира у експерименталном делу докторске дисертације. Посебан део овог поглавља посвећен је односу финалног дужења и трајања наредне паузе будући да студије перцепције и студије продукције долазе до одређених резултата.

У петом поглављу објашњена је методологија главног истраживања, фокусирајући се на одабир

главних испитаника, главних говорних корпуса, критеријуме мерења и критеријуме обраде података. У оба језика, текстове су читале једна изворна говорница енглеског језика и једна изворна говорница српског језика, при чему су обе професионалне спикерке. Такође, енглески и српски корпус читаног говора били су упоредиви у погледу брзине артикулације, тематике, квалитета снимака (44,1 kHz), и трајања анализiranог говора, будући да је анализиран оквирно 1 сат читаног текста по главној испитаници. Приликом експерименталне анализе, мерено је трајање упоредивих гласовних реализација у једносложним, двосложним, тросложним и, по потреби, четворосложним прозодијским речима у финалној и нефиналној позицији у интонацијској фрази. Мерања су вршена у програму *Praat* (верзија 6.0.29). Све интонацијске фразе имале су силазну интонацију и финални информациони фокус будући да су биле најзасаступљеније у оба главна корпуса. Поред вокала и консонаната у одступу финалног слога речи, за које је финално дужење уобичајно, мерено је и дужење консонаната у наступу слога будући да је неколицина истраживања у енглеском језику показала да се дужење шири и на овај део финалног слога. Такође, ради утврђивања опсега дужења, мерено је дужење како у финалним, тако и у нефиналним слоговима, независно од наглашености. Сви подаци мерења статистички су обрађени.

У шестом поглављу дати су резултати анализе финалног дужења вокала у енглеском и српском језику. Резултати су показали да је степен дужења финалних ненаглашених вокала у енглеском језику већи, док се нефинални наглашени вокали више дуже у српском језику. Такође, резултати су указали и на другачији опсег дужења у ова два језика. Док се у српском језику дуже сви вокали, почевши од првог наглашеног до финалног ненаглашеног, где је дужење највеће, у енглеском језику процес финалног дужења прескаче поста акценатске медијалне вокале, односно вокале у поста акценатским медијалним слоговима. Осим степена и опсега дужења, кандидаткиња у овом поглављу испитује и утицај померења финалног информационог фокуса и утицај интонације у енглеском и српском језику на процес финалног дужења, као и утицај лексичког акцента на финално дужење у српском језику. У случају умереног информационог фокуса, који у овом случају углавном добија контрастивно значење, код речи пред границом интонацијске фразе јавља се готово идентичан степен дужења као и у речима под финалним информационом фокусом. Кандидаткиња констатује да је ово запажање посебно битно за српски језик будући да указује на то да је финални информациони фокус у српском језику темпорално маркиран само захваљујући својој позицији у интонацијској фрази. Узлазна интонација резултира већим степеном дужења у оба језика. Такође, резултати мерења указују да је за степен дужења у српском језику акценатски квантитет од пресудног значаја, за разлику од акценатског квалитета, код кога није утврђен утицај на финално дужење. Међутим, због ограничења корпуса, те малог броја упоредивих мерења, кандидаткиња напомиње да се дате одлике морају детаљније испитати на унапред осмишљеним и у знатно већој мери контролисаним корпусима читаног говора.

У седмом поглављу дати су резултати анализе финалног дужења консонаната у енглеском и српском језику. Резултати истраживања показују да се консонанти у одступу слога у оба језика понашају као и вокали, те да их одликује исти опсег финалног дужења. Међутим, код консонаната у наступу слога, статистички значајно дужење примећено је првенствено у иницијалној позицији у речи, као и у иницијалној позицији финалног наглашеног слога, док се у финалним ненаглашеним слоговима не јавља. Стога, иако консонанти у наступу слога могу подлећи дужењу у прозодијским речима пред границом интонацијске фразе, кандидаткиња закључује да се овај процес не може подвести под процес финалног дужења, како енглеском тако ни у српском језику.

У осмом поглављу анализрани су предиктори трајања пауза, као и однос степена финалног дужења и трајања наредне паузе. Резултати истраживања указали су на значајну позитивну корелацију између трајања паузе и трајања наредне интонацијске фразе, што је у складу с хипотезама/теоријама прозодијског планирања говора. С друге стране, резултати нису указали на значајну корелацију између трајања паузе и претходне интонацијске фразе. Такође, резултати су показали да је степен дужења већи пред паузом, мада значајна корелација није утврђена између степена финалног дужења и трајања наредне паузе.

У деветом поглављу тестирани су главни циљеви истраживања. Текстове је читало 5 енглеских и 5 српских испитаника, при чему су сви били професионални спикери. Као и у главним корпусима, контролни корпуси нису се разликовали у погледу брзине артикулације, обрађиваних тема, и

квалитета снимака, мада су били краћи, те су трајали приближно 25 минута по испитаници/испитанику, због чега су анализирани само вокали. Све анализиране интонацијске фразе, као и у главном истраживању имале су силазну интонацију и финални информациони фокус. Тестирање резултата потврдило је разлике у степену и опсегу финалног дужења између енглеског и српског језика. Такође, потврђен је већи степен дужења пред паузом, као и позитивна корелација између трајања паузе и трајања наредне интонацијске фразе. Међутим, позитивна корелација између степена дужења и трајања наредне паузе није утврђена као ни у продукцији главних испитаница.

Десето и последње поглавље посвећено је рекапитулацији и примени добијених резултата. Будући да су претходна истраживања разумевања читаног говора који је синтетизован конкатенативним синтетизатором за српски језик, заснованом на скривеним Марковљевим моделима, указала на тешкоће у разумевању, које су се управо тичале кратког трајања пауза и скраћеног изговарања речи, кандидаткиња закључује да би лабелирање прозодијских уместо ортографских речи, као и примена хипотеза/теорија прозодијског планирања говора код одређивања предиктора трајања пауза, могло побољшати перформансе датог синтетизатора.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Jakovljević, B. – Marković, M. (2020a). Properties of I-boundary lengthening of vowels in English and Serbian. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Posebno izdanje, XLV-5, (ENGLISH STUDIES TODAY: INSIGHTS AND INNOVATIONS. Selected Papers from the Fifth International Conference English Language and Anglophone Literatures Today (ELALT 5), Novi Sad, March 9th, 2019), 95-111. [online]. Preuzeto 7. decembra 2020, sa: <http://godisnjak.ff.uns.ac.rs/index.php/gff/issue/view/152/GFF-XLV-5> (M51 = 3)*
2. Jakovljević, B. – Marković, M. (2020b). Some properties of pauses in read speech in English and Serbian: Initial experiments. *Zbornik radova sa IX konferencije Jezici i kulture u vremenu i prostoru. Novi Sad: Filozofski fakultet. (u štampi) (M14 = 4)*

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања докторске дисертације кандидаткиње Бојане Јаковљевић *Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање* показују да се у погледу финалног дужења енглески и српски језик првенствено разликују у опсегу дужења, који је у српском језику већи. У том смислу, већи опсег финалног дужења у српском језику се у случају финалног информационог фокуса може посматрати као компензација за одсуство проминентности основног тона, типичног за финални информациони фокус у енглеској интонацијској фрази. Такође, будући да је код силазне интонације процес финалног дужења често једини поуздан показатељ границе итонанцијске фразе у српском језику, ова докторска дисертација даје дубљи увид у дати процес, коме свакако и у даљим истраживањима треба посветити пажњу. С друге стране, међу бројним теоријама предиктора трајања пауза, анализа пауза у овој дисертацији потврдила је прозодијске хипотезе/теорије планирања говора према којима трајање паузе позитивно корелира са наредним, а не претходним прозодијским конституентом. Ова чињеница, заједно са чињеницом да је приликом анализе финалног дужења неопходно ослонити се на формалне приступе проучавању прозодије, односно на одређивање граница прозодијских уместо ортографских речи, може допринети бољим перформансама конкатенативних синтетизатора говора, који се заснивају на лабелирању великих говорних база.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторској дисертацији *Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање* сагледана је проблематика улоге темпоралних одлика сегмената у прозодији енглеског и српског језика, како из теоријског тако и из експерименталног угла. Приказ и анализа резултата финалног дужења и понашања пауза прегледни су и систематични, а сама примена резултата налази значајно место како у области прозодије говора тако и у техничким наукама које се баве говорним технологијама, те се због интердисциплинарности ослањају на прозодију и лингвистику уопште.

<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Дисертација <i>Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање</i> кандидаткиње Бојане Јаковљевић написана је у складу са образложењем теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе Дисертација <i>Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање</i> садржи све битне елементе описане у Одељку 5.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци Дисертација <i>Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање</i> прво је свеобухватно, методолошки веома комплексно, истраживање феномена финалног дужења у српском језику, спроведено на великом говорном корпусу, и проверено у експерименталном истраживању на помоћним корпусима. Самим тим, оно је допринело детаљнијем и исцрпнијем сагледавању прозодије већих говорних целина у српском језику, пре свега у погледу темпоралних карактеристика сегментације говора на интонацијске фразе. Будући да је кандидаткиња на систематичан начин обрадила и корпус на енглеском језику, спроведено истраживање доприноси дубљем разумевању темпоралне организације финалних сегмената и у том језику, али и на плану контрастивне лингвистике, показавши специфичне стратегије финалног дужења у изучаваним језицима. Самим тим, теоријске и практичне импликације истраживања применљиве су на оба језика, како у погледу давања нових увида у теоријска питања прозодијских јединица и њихових односа, и теорије планирања говира, тако и у погледу практичне могућности унапређења говорних технологија. Из свега претходно наведеног следи да докторска дисертација Бојане Јаковљевић, насловљена <i>Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање</i>, представља значајан научни допринос у фонолошкој теорији српског језика и лингвистике уопште, и то са значајним оригиналним теоријским и практичним импликацијама.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања У дисертацији нису уочени недостаци који би битно утицали на резултате истраживања.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<p>да се докторска дисертација кандидаткиње Бојане Јаковљевић под насловом <i>Темпоралне одлике граничних сегмената прозодијских јединица у енглеском и српском језику: корпусно истраживање</i> прихвати, а кандидаткињи одобри одбрана.</p>

ДАТУМ: 18. децембар 2020. године

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____
др Татјана Пауновић, председник Комисије

_____
др Владо Делић, члан

_____
др Дејан Средојевић, члан

_____
др Маја Марковић, ментор/члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.